

ผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกร ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

The Effect of Using Tokens Economy to Teach Thai
on Matthayomsuksa 4 Students' Motivation

เพ็ญประภา พุ่มซ้อน

Abstract

This research aimed to study Matthayomsuksa 4 students' motivation in Thai subject by using Tokens Economy. The samples consisted of 150 students who were selected by simple random sampling from Triamudomsuksapattanakarn School. The experimental research was conducted in 6 weeks. The research instruments were an achievement test, lesson plans and a questionnaire and the data were analyzed using by inductive analysis.

The result of the study revealed that using the Tokens Economy to teach Thai has an effect on Matthayomsuksa 4 Students' Motivation.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 , 4/5 , 4/8 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 150 คน จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม ดำเนินการวิจัยโดยใช้แผนการวิจัยแบบการวิจัยเชิงทดลอง ใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 12 คาบ ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการได้รับเยื่อจูงใจจากการตอบคำถามและการร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในชั้นเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ และใช้วิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกรมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น

บทนำ

ประเทศไทยมีภาษาเป็นของตนเองแต่ครั้งโบราณกาล อันเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่บรรพบุรุษรังสรรค์ไว้ เพื่อให้คนไทยใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสงบสุข ทั้งยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ ความคิด และทักษะในด้านต่างๆ ให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน ฉะนั้นการเรียนรู้เรื่องการใช้ภาษาไทย จึงเป็นเรื่องสำคัญยิ่งสำหรับคนไทยทุกคน ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติที่เราควรภูมิใจ และคนไทยทุกคนต้องช่วยกันรักษาและสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ดังพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานในการประชุมทางวิชาการของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตอนหนึ่ง ความว่า “เรามีโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาษาไทยคือหัวใจของชาติ

ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ศาสตร์ทุกแขนง ฉะนั้นภาษาไทยจึงมีความสำคัญยิ่งสำหรับคนไทยทุกคนในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ต่างๆ ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญในทักษะการใช้ภาษา ทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อใช้เป็นทักษะพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ ตลอดจนสามารถสร้างองค์ความรู้ และต่อยอดการเรียนรู้ในทุกๆ สาขาวิชาอื่น จึงอาจกล่าวได้ว่าวิชาภาษาไทย คือ “หัวใจสำคัญของทุกรายวิชา” ฉะนั้น กระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จึงต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ในปัจจุบันปัญหาอย่างหนึ่งของการสอนวิชาภาษาไทย คือ จำนวนนักเรียนในห้องมีมากเกินไป ยากต่อการทำกิจกรรม ครูขาดความรู้พิเศษ และขาดความเข้าใจในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ขาดสื่อการสอน และวิธีสอนที่ใช้ในการเรียนการสอน (สุจิตต์ เพียรชอบ. 2539 : 11 -15) ผลของการสอนที่มีต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ถ้าการสอนมีการวางแผนและการจัดวางแผนและการจัดวางระบบอย่างดี มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้การเรียนรู้ได้บรรลุเป้าหมายตามต้องการ ในการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบสำคัญ ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ชมพวันธุ์กฤษณ ชน อยุธยา. 2543 : 7)

ตลอดระยะเวลาของการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับการปฏิรูปการศึกษา ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยก็ยังถือว่าไม่ประสบความสำเร็จตามนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบวิชาภาษาไทย เพราะเนื้อหาซ้ำซากจำเจ และที่สำคัญที่สุดคือ ครูยังขาดเทคนิคการสอนที่เข้าใจ ขาดความเอาใจใส่ที่จะพยายามคิดหรือหาวิธีการสอนที่แปลกใหม่ หรือวัสดุอุปกรณ์ที่ก้าวหน้าเพื่อนำมาพัฒนาการสอนของตนเองให้น่าสนใจขึ้น ครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีบรรยายเนื้อหาตามแบบเรียนโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม และแสดงความคิดเห็น จึงทำให้นักเรียนเบื่อหน่าย และมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำในที่สุด ดังนั้นผู้สอนควรจัดกิจกรรมโดยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าสนใจ สร้างสื่อที่มีคุณภาพดี เหมาะสมในการสอน วิธีสอนที่สร้างความสนใจในการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมเสริมความรู้เพื่อฝึกทักษะให้เกิดการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาไทย จะส่งผลให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนมากขึ้น

จากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในช่วง 2 สัปดาห์แรกของการเปิดภาคเรียน พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจ และขาดความกระตือรือร้นในการเรียน อีกทั้งยังรู้สึกว่ายากวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ยาก น่าเบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน ซึ่งการที่นักเรียนมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยเช่นนี้ อาจส่งผลให้ความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยลดลง และการใช้ภาษาไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

จากสภาพปัญหาข้างต้นนี้ กระบวนการจัดการเรียนการสอนเป็นปัจจัยหลักที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะในส่วนของการจัดการเรียนการสอน เพราะวิธีการสอนของครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทย ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงขึ้น มีความสนใจในการเรียน ขยัน และรู้จักรับผิดชอบ ดังที่สมถวิล วิเศษสมบัติ(2528 : 240) กล่าวว่า แรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะในด้านการสอนภาษาไทย ครูควรสร้างสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็นสิ่งเร้าเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจเรียน สรุปได้ว่าครูควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียน การนำเข้าสู่บทเรียนให้ผู้เรียนตื่นตาตื่นใจ เกิดความกระตือรือร้นในการเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเทคนิคการสร้างแรงจูงใจมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย โดยการใช้เบียร์รถรถเป็นเครื่องมือหลักในการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนวิชาภาษาไทยมากขึ้น ผู้เรียนได้เรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยความสนุกสนานและมีความสุขกับการเรียน ตลอดจนยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนสำหรับรายวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบียร์รถรถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 150 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 , 4/5 , 4/8 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 48 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น

3.1.1 การใช้เบี้ยอรรถกร

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 12 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 6 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

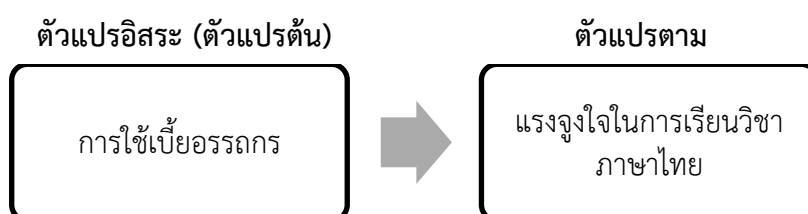
1. เบี้ยอรรถกร คือ ลูกปัดพลาสติกสีต่างๆ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 เซนติเมตร ซึ่งผู้วิจัยใช้แจกให้กับกลุ่มผู้เรียนที่ตอบคำถามถูกต้อง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน โดยลูกปัดแต่ละสีจะมีคะแนนแตกต่างกัน ซึ่งนักเรียนจะสะสมไว้ใช้แลกคะแนนพิเศษที่จะนำไปรวมกับคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียนที่ 2 หรือของรางวัลพิเศษในสัปดาห์สุดท้ายของการวิจัย

2. การสะสมเบี้ยอรรถกร คือ การเก็บรวบรวมลูกปัดสีต่างๆ ไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นการเก็บตั้งแต่จำนวนหนึ่งลูกและเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยลูกปัดแต่ละสีจะมีคะแนนความยากง่ายของข้อคำถามหรือกิจกรรมที่ให้นักเรียนทำให้ง่ายแตกต่างกัน โดยการเก็บรวบรวมลูกปัดในแต่ละสัปดาห์นั้นล้วนมีความหมายและมีความสำคัญต่อผู้เรียนทั้งสิ้น เพราะจะเป็นการสะสมเพื่อนำมาแลกกับคะแนนหรือของรางวัลพิเศษ

3. แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย คือ สภาวะที่บุคคลเกิดความอยากรู้ อยากเห็น อยากมองเห็น ประโยชน์ เห็นคุณค่า และใช้ความมานะพยายามของตนในการเรียนวิชาภาษาไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

การใช้เบี้ยอรรถกรช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้น

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

1. เนื้อหาสำหรับจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยนี้ นำมาจากบทเรียนในรายวิชาภาษาไทย (ท31102) ตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 3 เรื่อง ดังนี้

- 1) วรรณคดีเรื่อง มงคลสูตรคำฉันท์
- 2) วรรณคดีเรื่อง อิเหนา ตอน ตี๊กกะหมั่งกุหนิง
- 3) อักษร

2. เนื้อหาสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น เอกสาร วารสาร หนังสือ อินเทอร์เน็ต รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ และการสร้างแรงจูงใจในการเรียน เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการกำหนดแนวทางการศึกษาในการเขียนเค้าโครงวิจัย และประกอบการเขียนรายงานเสนอผลการวิจัย

2.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) สามารถแบ่งได้ดังนี้

2.2.1 ข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน ได้แก่ จำนวนเบี้ยอรรถกรของนักเรียนเป็นรายกลุ่มที่ได้จากการตอบคำถามและร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในคาบเรียน ซึ่งสมาชิกในกลุ่มจะได้รับคะแนนเท่ากันทั้งกลุ่ม

2.2.2 ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกหลังการสอนของผู้วิจัยเกี่ยวกับผลการใช้เบี้ยอรรถกร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยวิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non Participant Observation)

2.2.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการได้รับเบี้ยอรรถกร

เวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการทดลองทั้งหมด 12 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 6 สัปดาห์

แบบแผนการวิจัย

การศึกษาผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกรของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยลงมือปฏิบัติการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียนพร้อมกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียน ด้วยวิธีการแจกลูกปัดสะสมคะแนน (เบี้ยอรรถกร) ภายในระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยใช้ลักษณะการเรียนแบบกลุ่ม ผู้วิจัยจะใช้วิธีแจกลูกปัดสะสมคะแนน (เบี้ยอรรถกร) ตลอดช่วงระยะเวลา 6 สัปดาห์

2. เมื่อครบกำหนด 6 สัปดาห์ ให้นักเรียนนำลูกปัดที่แต่ละกลุ่มได้สะสมมาแลกเปลี่ยนคะแนนพิเศษ เพื่อช่วยให้นักเรียนมีคะแนนระหว่างภาคเรียนเพิ่มขึ้น

3. ผู้วิจัยจะบันทึกผลที่ได้จากการใช้ลูกปัดสะสมคะแนนหลังการสอนเป็นระยะๆ เพื่อเก็บข้อมูล เกี่ยวกับพฤติกรรม ความรู้สึกนึกคิด ความกระตือรือร้นในการเรียนของนักเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ในการศึกษาค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เบี้ยอรรถกร คือ ลูกปัดสะสมคะแนนที่ผู้วิจัยมอบให้นักเรียนเป็นรางวัลเมื่อตอบคำถามถูก หรือ ร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในการเรียนวิชาภาษาไทย

2. แบบบันทึกจำนวนเบี้ยอรรถกร เพื่อใช้สำหรับบันทึกจำนวนลูกปัดที่ผู้เรียนได้จากการตอบคำถาม และร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในชั้นเรียน

3. แบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการได้เบี้ยอรรถกรจากการตอบคำถามและร่วมกิจกรรมอื่นๆ ในชั้นเรียน

4. บันทึกหลังการสอนของผู้วิจัยเกี่ยวกับผลการใช้เบี้ยอรรถกร เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย โดยจะบันทึกสภาพบรรยากาศในการเรียนการสอน และรายละเอียดต่างๆ ของผู้เรียน ได้แก่ พฤติกรรม ทักษะคิด เจตคติ และความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน หลังจากได้รับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกร

5. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท31102 ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนประกอบกับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกร จำนวน 3 แผน รวม 12 คาบ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 แผน รวม 12 คาบ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ขอบข่ายของเนื้อหา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ตัวชี้วัดวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้-ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ

1.2 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาที่จะใช้ในการทดลองสอน ซึ่งนำมาจากหนังสือเรียน ภาษาไทยหลักภาษาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและวรรณคดีวิจักษ์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยคัดเลือกเนื้อหา และจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ 3 เรื่อง ดังนี้

- 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 วรรณคดีเรื่อง อิเหนา ตอนศึกกะหมิงกฤษ
- 2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 วรรณคดีเรื่อง มงคลสูตรคำฉันท์

3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อักษร

1.3 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการ วิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยอาศัยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ศึกษาวิธีการสอนโดยใช้เกมการแข่งขัน เทคนิควิธีการต่างๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนเพื่อสร้างความสนใจมากขึ้น และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะสมเบี้ยรรถกรเป็นกลุ่ม เช่น เทคนิคการคัดเลือกผู้ตอบคำถามสิ่งของต่างๆ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกการแข่งขันโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม จำนวน 3 แผน ใช้เวลาจัดกิจกรรมการเรียนรู้สัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์

วิธีการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

1. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณาในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหากับเวลา ลำดับขั้นในการสอน ความเหมาะสมสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำแล้วนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

2. การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการได้เบี้ยรรถกร โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจจากหนังสือ และงานวิจัยต่างๆ เพื่อทราบปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน และศึกษาเทคนิคการสร้างข้อคำถามแบบอัตนัย

2.2 กำหนดประเด็นสำคัญหรือคำสำคัญเพื่อใช้ในการพิจารณาว่าผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นหรือไม่ แล้วสร้างข้อคำถามให้ตรงตามหัวข้อและจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยปรึกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญประจำโรงเรียน

2.3 สร้างแบบสอบถามแบบอัตนัยที่มุ่งให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยรรถกร จำนวน 3 ข้อ

วิธีการหาคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการได้เบี้ยรรถกร

1. นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์นิเทศประจำโรงเรียนตรวจสอบ พิจารณาในเรื่องความเหมาะสมของข้อคำถาม การใช้ถ้อยคำในการสร้างคำถาม และพิจารณาข้อคำถามว่าตรงจุดมุ่งหมายที่ต้องการหรือไม่

2. นำข้อคำถามที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบียร์รกรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามลำดับดังนี้

การปฏิบัติการเรียนการสอนจริง

1) การทดลองดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย ท31101 และนำเทคนิคการแจกเบียร์รกรมาใช้ร่วมกับการเรียนการสอนแบบปกติ โดยสอนสัปดาห์ละ 2 คาบ คาบละ 50 นาที รวม 12 คาบ ใช้เนื้อหาที่กำหนดไว้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งศึกษาผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบียร์รกรประกอบการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ แต่เพิ่มเทคนิคการแจกเบียร์รกรให้แก่กลุ่มผู้เรียนที่ตอบคำถามถูกต้อง หรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียน

2) ก่อนการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยจัดปฐมนิเทศ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้บทบาทของผู้เรียน เป้าหมายของการเรียน จุดประสงค์ของการเรียนและวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

3) ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละคาบ ไปพร้อมๆ กับการแจกเบียร์รกรเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน โดยการตอบคำถามหรือการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน แล้วจดบันทึกจำนวนเบียร์รกรที่แต่ละกลุ่มได้รับทุกๆ สัปดาห์ เพื่อหาค่าสถิติที่สะท้อนผลของการสร้างแรงจูงใจโดยนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

4) เมื่อการดำเนินการทดลองสิ้นสุด ผู้วิจัยจะให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยการเขียนแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบียร์รกร เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ผลการทดลองโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (analytic induction)

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบและเงื่อนไขในการแจกเบียร์รกร ดังนี้

1) รูปแบบการแจกลูกปัดสะสมคะแนน (เบียร์รกร)

ผู้วิจัยกำหนดรูปแบบการแจกลูกปัดหรือเบียร์รกรในรูปแบบกลุ่ม คือ ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยจะถามคำถามเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนในคาบนั้นๆ หากมีผู้เรียนคนใดสามารถตอบคำถามได้ถูกต้อง หรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอื่นๆ ในชั้นเรียน จะได้รับลูกปัดสะสมคะแนนหรือเบียร์รกรจำนวน 1 ลูก / ครั้ง (ผู้เรียนสามารถตอบคำถามได้มากกว่า 1 ครั้ง) โดยในแต่ละคาบเรียนจะมีข้อคำถามพิเศษ เพื่อแจกลูกปัดสีแดง 1 ลูก มีค่าเท่ากับลูกปัดสีอื่นๆ 3 ลูก ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มจะช่วยกันสะสมลูกปัดให้ได้มากที่สุด เพื่อแลกคะแนนพิเศษโดยผู้เรียนในแต่ละกลุ่มจะได้รับคะแนนพิเศษเท่ากันทั้งกลุ่ม

2) กติกาการแจกลูกปัด (เบียร์รกร) และการแลกคะแนนพิเศษ

ตอนที่ 1 เงื่อนไขการได้รับลูกปัดสะสมคะแนน

ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยจะถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนในคาบเรียนนั้นๆ หากมีผู้เรียนคนใดตอบคำถามถูกต้อง หรือมีส่วนร่วมจากการทำกิจกรรมอื่นๆ ในชั้น

เรียน จะได้รับลูกปัดสะสมคะแนน (เบี้ยอรรถกร) จำนวน 1 ลูก/ครั้ง (ผู้เรียน 1 คนสามารถตอบได้มากกว่า 1 ครั้ง) โดยในแต่ละคาบเรียนจะมีข้อคำถามพิเศษ เพื่อแจกแลกปัดสีแดงซึ่งมีค่าคุณ 3 คือ ลูกปัดสีแดง

วิธีการสังเกต (observation) หมายถึง การใช้เทคนิคการสังเกตโดยตรง ซึ่งจะใช้วิธีการสังเกตโดยผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) กล่าวคือ ผู้วิจัยได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน ในฐานะที่เป็นผู้จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ และเพิ่มวิธีการแจกลูกปัดสะสมคะแนน (เบี้ยอรรถกร) เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียน ไม่ให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่ายและรู้สึกสนุกกับการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้เห็นปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เรียนจากการสร้างแรงจูงใจในการเรียนโดยใช้เบี้ยอรรถกร หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำการบันทึกปฏิกิริยาตอบสนองของผู้เรียนในชั้นเรียน หลังจากเสร็จสิ้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละคาบเรียน

สรุปผลการวิจัย

นักเรียนที่ได้รับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกรมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นมาก

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ในหัวข้อผลการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยเบี้ยอรรถกรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ปีการศึกษา 2560 ผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

จากผลการศึกษาการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เบี้ยอรรถกร พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เบี้ยอรรถกรมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้เรียนในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากในช่วงระยะแรกก่อนทำการวิจัย ผู้เรียนบางคนไม่สนใจการเรียน ก็พยายามตอบคำถาม และอยากมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนและให้ความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้นในทุกๆ สัปดาห์ ซึ่งพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกอย่างชัดเจนว่าผู้เรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นมากขึ้นเป็นอันดับแรกนั้น คือ ในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนผู้เรียนพยายามเปิดหนังสือเรียนอ่านไปพร้อมๆ กัน และจดบันทึกความรู้ในสิ่งที่ผู้วิจัยสอนลงในสมุด เพื่อให้ตนเองและกลุ่มของตนเองสามารถตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียนในคาบเรียนนั้นๆ ได้ เพื่อให้ได้เบี้ยอรรถกรสะสมเพิ่มหากตอบคำถามถูกต้อง หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ในคาบเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งคำถามที่ผู้วิจัยใช้ถามคำถามนั้นไม่สามารถกำหนดช่วงเวลาในการถามคำถามได้อย่างแน่นอน ซึ่งวิธีนี้ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียนให้มีสมาธิในการเรียนมากขึ้นอีกด้วย ประกอบกับการแข่งขันสะสมเบี้ยอรรถกรแล้วนำมาแลกคะแนนพิเศษ หรือของรางวัล ทำให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น เพราะต้องการอยากให้กลุ่มของตนเองได้เบี้ยอรรถกรจำนวนมากๆ จะได้คะแนนพิเศษเพิ่ม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเกิดความท้าทายและอยากจะเป็นผู้ชนะในการสะสมเบี้ยอรรถกรในแต่ละครั้ง อีกทั้งการแข่งขันสะสมเบี้ยอรรถกรยังช่วยสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่มอีกด้วย ทำให้ผู้เรียน

ในกลุ่มมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ส่งผลให้บรรยากาศในการเรียนเต็มไปด้วยความสนุกสนาน ผู้วิจัยได้เห็นรอยยิ้มที่เต็มไปด้วยความสุขบนใบหน้าของผู้เรียนในทุกๆ คาบเรียน ในขณะที่เดียวกันผู้เรียนก็ได้รับความรู้ควบคู่กันไปด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ตลอดระยะเวลา 6 สัปดาห์ของการใช้เบียร์รณกรเพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทย ส่งผลให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยเพิ่มมากขึ้นแล้ว ผู้เรียนยังมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยและครูผู้สอนอีกด้วย โดยอาจเป็นผลมาจากการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนของผู้วิจัยที่ให้ความเป็นกันเองกับผู้เรียน ไม่เคร่งครัดกับการเรียนการสอนมากเกินไป ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก กล้าซักถามข้อสงสัย และกล้าพูดแสดงความคิดเห็นมากขึ้น อีกทั้งยังมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยอีกด้วย

การวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้เบียร์รณกรสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้นได้ อีกทั้งยังส่งผลให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยและครูผู้สอนรวมทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีความสนใจในการเรียนมากขึ้นด้วย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรใช้วิธีสร้างแรงจูงใจในการเรียนโดยใช้เบียร์รณกรร่วมกับเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย หรือปรับเปลี่ยนรูปแบบการเสริมแรงเป็นระยะๆ เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกว่าคุณครูมีวิธีการใหม่ๆ มากระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ และสนใจเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ตลอดเวลา
 2. การเลือกสิ่งที่น่าสนใจมาใช้แทนเบียร์รณกรควรมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และควรเลือกสิ่งที่สามารถดึงดูดความสนใจได้ดี สามารถเก็บรักษาได้ง่าย มีลักษณะที่ไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ เพื่อไม่ให้เกิดอุปสรรคระหว่างการทำจัดการเรียนการสอน
 3. สามารถนำการสร้างแรงจูงใจโดยใช้เบียร์รณกรไปปรับใช้กับรายวิชาอื่น และระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป ได้ ตามความเหมาะสม
-